

ПРОЕКТ РІШЕННЯ

Про затвердження Плану дій з реалізації ініціативи «Громада, дружня до дітей та молоді» та Плану моніторингу реалізації Плану дій із впровадження ініціативи «Громада, дружня до дітей та молоді» у Біляївській об'єднаній територіальній громаді на 2018-2020р.р.

Керуючись статтею 25 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», на підставі Конвенції ООН про права дитини, Закону України «Про охорону дитинства», Закону України «Про сприяння соціальному становленню та розвитку молоді в Україні», Всесвітньої декларації про забезпечення виживання, захисту і розвитку дітей, Меморандуму про наміри та взаємодію між Представництвом Дитячого фонду ООН (ЮНІСЕФ) в Україні та Біляївською міською радою та з метою реалізації на місцевому рівні всесвітньої ініціативи «Громада, дружня до дітей та молоді», Біляївська міська рада

ВИРІШИЛА:

1. Затвердити План дій з реалізації ініціативи «Громада, дружня до дітей та молоді» у Біляївській об'єднаній територіальній громаді на 2018-2020р.р.
2. Затвердити План моніторингу реалізації Плану дій із впровадження ініціативи «Громада, дружня до дітей та молоді» у Біляївській об'єднаній територіальній громаді на 2018-2020р.р.
3. Фінансовому управлінню щорічно при формуванні проекту бюджету передбачати кошти на реалізацію ініціативи «Громада, дружня до дітей та молоді».
4. Контроль за виконанням цього рішення покласти на комісію міської ради з питань планування, бюджету і фінансів (голова комісії – Волженіна Н.Г.) і комісію з питань освіти, культури, охорони здоров'я, спорту та у справах молоді (голова комісії Крачков А.М.).

Біляївський міський голова

Бухтіяров М.П.

№ _____ від _____ грудня 2018 року
м. Біляївка

Таблиця 3. План дій з реалізації ініціативи «Громада, дружня до дітей та молоді»

у Біляївській об'єднаній територіальній громаді на 2018-2019р.р.

Цілі / завдання / заходи	Індикатор результату, одиниця вимірювання	Термін виконання	Джерело фінансування	Обсяг фінансування. тис. грн.			Відповідальний виконавець	Ризики та припущення
				усього	У т.ч. по роках			
					2018	2019		
Всього на виконання заходів передбачено			Місцевий бюджет	6311,0	2168,0	2739,0	1394,0	Виконавчі органи Біляївської міської ради
			Державний бюджет	8933,0	1811,0	6811,0	311,0	
			Залучені кошти	300,0	0	100,0	200,0	
Ціль 1. Кожна дитина та молода людина має право, щоб їхній голос, потреби та пріоритети були почуті та враховані в нормативних актах, політиці та програмах громади	1) Рівень задоволення дітей 13-17 років власною участю в громадському житті та прийнятті рішень, а також ступінь задоволення батьків залученням їх в обговорення питань, які стосуються інтересів дітей, % 2) Частка дітей та молоді, які знають про можливість участі у громадському житті громади, %	Грудень 2018 – Грудень 2020	Місцевий бюджет	199	32	53,5	103,5	Заступник міського голови з соціально-економічних питань; Управління освіти, сім'ї, молоді та спорту; Відділ економічного розвитку; Молодіжна рада; ГО «Сузір'я добра»
Завдання 1.1. Молодіжна рада має можливість	Частка учасників Молодіжної ради, які вважають, що їхню	Грудень 2018р. – Грудень	Місцевий бюджет	28,0	0,0	11,5	16,5	Заступник міського голови з

надавати пропозиції та впливати на рішення міської ради	думку враховують при прийнятті рішень в громаді, %.	2020р.						соціально-економічних питань; Управління освіти, сім'ї, молоді та спорту.	
Заходи:									
1.1.1. Створено місце для повноцінного функціонування Молодіжної ради. Забезпечено її фінансування та утримання.		Грудень 2018р. – Грудень 2020р.	Місцевий бюджет	15,0	0	10,0	15,0	Заступник міського голови з соціально-економічних питань, управління освіти, сім'ї, молоді та спорту	
1.1.2. Участь представників Молодіжної ради у засіданнях постійних депутатських комісій та сесій міської ради з правом дорадчого голосу забезпечено.		Грудень 2018р. – Грудень 2020р.	-	0	0	0	0	Заступник міського голови з соціально-економічних питань; Управління освіти, сім'ї, молоді та спорту.	
1.1.3. Молодіжною радою за результатами відбору-конкурсу відзначені юридичні особи, установи, організації, жителі, представники бізнесу за внесок у підтримці та розвитку молодіжної політики в громаді.		Січень 2019р.- Грудень 2020р.	Місцевий бюджет	1,0	0	0,5	0,5	Молодіжна рада.	
1.1.4. Інформаційна компанія у вигляді		Грудень	Місцевий	2,0	0	1,0	1,0	Молодіжна	Форми

публікацій в ЗМІ, матеріалів в Інтернет-мережі для підвищення обізнаності населення щодо діяльності Молодіжної ради проведена.		2018 р.– Грудень 2020р.	бюджет					рада.	подання інформації недостатньо цікаві аудиторії, на яку розраховані
Завдання 1.2. Діти та молодь займають активну громадську позицію в громаді	1) В громаді існує механізм інформування дітей та батьків про рішення, які їх стосуються так/ні 2) Кількість дитячих та молодіжних проектів/ініціатив, які отримали фінансування від громади, од.	Грудень 2018р. – Грудень 2020р.	Місцевий бюджет	171,0	32,0	52,0	87,0	Відділ сім'ї, молоді та у справах дітей; Молодіжна рада; ГО «Сузір'я добра»	
Заходи:									
1.2.1. Створено та функціонує шкільний парламент громади, як координаційна рада з питань інформування дітей та батьків через ЗМІ, Інтернет-мережу, на батьківських зборах, класних годинах та інших заходах про рішення міської ради, які їх стосуються, а також залучення їх до участі у громадському житті .		Травень 2019р.	-	-	-	-	-	Відділ сім'ї, молоді та у справах дітей.	
1.2.2. Фінансування міською радою реалізації дитячих та молодіжних проектів/ініціатив, які подані в рамках громадського бюджету забезпечено.		Серпень 2019р., Серпень 2020р.	Місцевий бюджет	161,00	31,0	50,0	80,0	Відділ сім'ї, молоді та у справах дітей.	Недостатнє фінансування
1.2.3. День молодіжного самоврядування в міській раді за участю дітей та молоді віком 14-25 років, які пройшли відповідний конкурс, з метою налагодження міжсекторної співпраці «влада-		Грудень 2018 р., грудень 2019 р.,	Місцевий бюджет	3,0	1,0	1,0	1,0	Відділ сім'ї, молоді та у справах дітей;	Низька активність цільової аудиторії

діти, молодь» проведено.		грудень 2020 р.						Молодіжна рада	
1.2.4. В громаді створено електронний ресурс «Карта активного громадянина» для дітей та молоді віком від 7 до 24 років, за допомогою якого забезпечено можливість надання пропозицій по місцям громади, що потребують покращення, а також відмічаються позитивні зміни.		3 01 січня 2020	Місцевий бюджет	5,0	0	0	5,0	Відділ сім'ї, молоді та у справах дітей.	Відсутність фінансування в частині залучених коштів
1.2.5. «Ярмарок ідей дітей та молоді» для пошуку додаткових можливостей реалізації соціально значущих проектів/ініціатив в громаді за ініціативою та участю Молодіжної ради проведено		Вересень 2019р., вересень 2020р.	Місцевий бюджет	2,0	0	1,0	1,0	Відділ сім'ї, молоді та у справах дітей; Відділ економічного розвитку; Молодіжна рада.	Низька активність цільової аудиторії
1.2.6. Ініціативи студентської молоді в рамках акції «Студреспубліка» реалізовано.		Червень 2019р.- грудень 2020р.	-	-	-	-	-	Управління освіти, сім'ї, молоді та спорту; Відділ культури та туризму	
Ціль 2. Кожна дитина та молода людина має право на доступ до якісних послуг	Рівень задоволення дітей/молоді та батьків якістю базових послуг (освітніх, медичних, соціальних), %.	Грудень 2018р – грудень 2020 р.	Місцевий бюджет Державний бюджет Залучені кошти	1457,0 5933,0 300,0	151,0 311,0 0	635,5 311,0 100,0	670,5 311,0 200,00	Управління освіти, сім'ї, молоді та спорту; Управління містобудування	

(освітніх, медичних, соціальних).								землевпорядкування та комунального майна ; Відділ охорони здоров'я та соціального захисту; Відділ економічного розвитку; Молодіжна рада; Біляївський районний центр соціальних служб для дітей, сім'ї та молоді.	
<u>Завдання 2.1.</u> Батьки, діти та молодь мають прихильність та повідомлені про переваги профілактики захворювань.	1) Рівень охоплення дітей профілактичними щепленнями, % 2) Частка дітей та молоді, які вказали що мають можливість отримати консультації медичного працівника щодо ВІЛ/СНІД, небажаної вагітності та інфекцій, які передаються статевим шляхом, % 3) Рівень захворюваності серед дітей (0-17) на алкоголізм і алкогольні	Грудень 2018р- Грудень 2020р.	Місцевий бюджет	17,0	1,0	8,0	8,0	Управління освіти, сім'ї, молоді та спорту; Відділ охорони здоров'я та соціального захисту; Молодіжна рада; Біляївський районний центр соціальних послуг для	

	психози, наркоманію і токсикоманію, на 100 осіб відповідного віку, %							дітей, сім'ї та молоді.	
Заходи:									
2.1.1. Опитування серед дітей (6-12), молоді (13-18) і батьків щодо переваг профілактичних щеплень проведено.	Грудень 2018 – лютий 2019	-	0	0	0	0	0	Відділ сім'ї, молоді та у справах дітей	
2.1.2. В закладах дошкільної та середньої освіти, сільських ФАПх функціонують «телефонні консультаційні лінії», за якими медичні працівники надають роз'яснення по імунопрофілактиці, перевагах вакцинації, а також оформлено відповідні інформаційні стенди.	Березень 2019р – Грудень 2020р	Місцевий бюджет	2,0	0	1,0	1,0	Управління освіти, сім'ї, молоді та спорту, Відділ охорони здоров'я та соціального захисту	Низька активність цільової аудиторії	
2.1.3. В школах для учнів «кейси здоров'я» з інформаційно-роздатковими матеріалами, виготовленими за зразками і пропозиціями дітей, на тему формування та наслідків тютюно- та нарко-залежності, алкоголізму сформовані та доступні.	Грудень 2018 – Грудень 2020	- Залучені ресурси ЮНІСЕФ	0	0	0	0	Управління освіти, сім'ї, молоді та спорту.		
2.1.4. Із залученням дітей та молоді віком 13-18 років інформаційно-роз'яснювальну компанію з питань ризику захворювань вірусним гепатитом, туберкульозом, проведено.	Грудень 2018 р– Грудень 2020р	Місцевий бюджет.	5,0	1,0	2,0	2,0	Відділ охорони здоров'я та соціального захисту	Форми подання інформації недостатньо цікаві аудиторії, на яку розраховані	
2.1.5. Профілактичну роботу серед закладів торгівлі щодо заборони продажу ними алкогольно-тютюнових виробів неповнолітнім	Червень 2019р, червень	-	0	0	0	0	Молодіжна рада		

особам (із залученням дітей та батьків) проведено.		2020р							
2.1.6. Мобільні медичні консультації в закладах освіти для дітей та молоді віком 13-18 років щодо ВІЛ/СНІД, репродуктивного здоров'я, небажаної вагітності та інфекцій, що передаються статевим шляхом організовано.		Вересень 2019	Місцевий бюджет,	10,0	0	5,0	5,0	Відділ охорони здоров'я та соціального захисту; Біляївський районний центр соціальних служб для дітей, сім'ї та молоді	Відсутність спеціалістів.
2.1.7. «Скринька довіри» та механізм отримання анонімного роз'яснення щодо ВІЛ/СНІД, культури статевого відносин для дітей та молоді в громаді функціонує.		Вересень 2019- Грудень 2020	-	-	-	-	-	Управління освіти, сім'ї, молоді та спорту; Відділ охорони здоров'я та соціального захисту	
2.1.8. Для попередження дитячої інвалідності при виконанні програми оцінки розвитку впроваджені інструкції щодо дій у випадку відхилення дитини від нормального розвитку: для дітей віком 0-2 роки – в соціальній мережі; від 2-х до 6-ти років- в закладах освіти.		Вересень 2020	-	0	0	0	0	Управління освіти, сім'ї, молоді та спорту; Відділ охорони здоров'я та соціального захисту	
Завдання 2.2. Діти та молодь громади освідженні щодо переваг ведення	1) Рівень загальної захворюваності дітей, % 2) Частка дітей віком 7-17 років, що пройшли профілактичні медичні	Грудень 2018р – грудень 2020р.	Місцевий бюджет Залучені кошти	228,0 300,0	70,0	79,0 100,0	79,0 200,0	Управління освіти, сім'ї, молоді та спорту; Відділ	

здорового способу життя	огляди ,%							економічного розвитку; Відділ охорони здоров'я та соціального захисту	
2.2.1. Флешмоб «Жити здорово – модно!» для підвищення рівня обізнаності з питань здорового способу життя в громаді проведено. Мотиваційні ролики за участю дітей та молоді знято та розміщено в Інтернет-мережі.	Квітень 2019 р.	-	0	0	0	0	0	Відділ розвитку фізичної культури та спорту	
2.2.2. Для учнів 5-11 класів непільгових категорій в ЗОШ № 1 та ЗОШ № 3 гаряче харчування організовано.	Вересень 2019р. - Грудень 2020р.	Залучені кошти (батьківська плата)	300,0	0	100,00	200,00		Управління освіти, сім'ї, молоді та спорту.	Проведення процедур держ. закупівель
2.2.3. З метою профілактики та раннього виявлення захворювань опорно-рухового апарату, зору, порожнини роту та ін. додаткові медичні огляди школярів віком 7-17 років у школах громади запроваджено.	Грудень 2019р - грудень 2020р	-	0	0	0	0	0	Управління освіти, сім'ї, молоді та спорту; Відділ охорони здоров'я та соціального захисту.	Відсутність спеціалістів
2.2.4. Шкільну спортивну спартакіаду для учнів 6-10 класів в громаді проведено.	Грудень 2018р- грудень 2020р	Місцевий бюджет.	90,0	70,0	70,0	70,0		Відділ розвитку фізичної культури та спорту.	
2.2.5. Міський етап дитячого фестивалю «Молодь обирає здоров'я» для учнів шкіл громади проведено.	Травень 2019р, травень 2020р	Місцевий бюджет.	18,0	0	9,0	9,0		Управління освіти, сім'ї, молоді та спорту.	

2.2.6. В закладах середньої освіти запроваджено перерву, на якій організовані «фітнес-хвилинки, sport-games, танцювальні майстер-класи» .		3 вересня 2019р	-	0	0	0	0	Управління освіти, сім'ї, молоді та спорту.	Низька активність цільової аудиторії
2.2.7. Для батьків та дітей ярмарки , на яких поряд з продажем пропагуються ідеї здорового харчування та роз'яснено переваги натуральних продуктів проведено.		Вересень 2019р, Вересень 2020р.	-	0	0	0	0	Відділ економічного розвитку	
Завдання 2.3. Діти та молодь громади мають доступ та можливість отримати послуги якісної освіти	1) Рівень задоволення дітей(13-18) та батьків дітей шкільного віку (6-12) якістю середньої освіти,%	Грудень 2018р.- Грудень 2020р.	Місцевий бюджет, Державний бюджет.	675,0	20,0	325,0	330,0	Управління освіти, сім'ї, молоді та спорту; Управління містобудування землевпорядкування та комунального майна	
	2) Частка дітей, які не відвідують школу (разом та окремо серед дітей з інвалідністю), %			5000,0		5000,0			
Заходи:									
2.3.1. Всіма навчальними закладами дошкільної, позашкільної та середньої освіти громади розроблено та прийнято Стратегію розвитку, в основі якої : оновлення змісту освіти, розробка і апробація нових педагогічних технологій, методів і форм навчання та виховання.		Грудень 2018р- серпень 2019р	-	-	-	-	-	Управління освіти, сім'ї, молоді та спорту	Закладена історія успіху не спрацювала
2.3.2. Кількість дітей віком 12-17 років, що прийняли участь у освітніх проектах, шкільних олімпіадах, семінарах, конференціях різного рівня збільшено		Грудень 2018р.- грудень 2020р.		-	-	-	-	Управління освіти, сім'ї, молоді та спорту	Низька активність дітей
2.3.3. Для Біляївських ЗОШ № 1, № 2, № 3 та Майорівської школи інтерактивні дошки та панель з РС модулем придбані .		Серпень 2019, 2020	Місцевий бюджет залучені	620,00	20,0	300,00	300,00	Управління освіти, сім'ї, молоді та спорту	Відсутність фінансування

		кошти.					спорту		
2.3.4. На базі ЗОШ № 1 відкриті підготовчі курси для дітей віком 16-17 років для вступу до вищих навчальних закладів за межами громади.	Січень 2019	Залучені кошти.	40,0	0	20,0	20,0	Управління освіти, сім'ї, молоді та спорту	Низька зацікавленість дітей	
2.3.5. Для педагогічного складу Біляївських ЗОШ № 1, № 2, № 3 та Майорівської школи, а також вихователів дитячих садочків «Капітошка», «Веселка», «Журавлик» тренінги по професійному вигоранню, конфліктології, протидії булінгу, підвищенню майстерності проведено.	Лютий 2019р.- грудень 2020р.	Місцевий бюджет Залучені ресурси ЮНІСЕФ	15,0	0	5,0	10,0	Управління освіти, сім'ї, молоді та спорту	Відсутність спеціалістів	
2.3.6. Реконструкція ЗОШ № 2 з прибудовою актовї зали та навчальних класів для створення додаткових умов самореалізації дітей, підвищення рівня навчально-творчої діяльності школи, а також ліквідації занять в другу зміну завершена.	Грудень 2018- Серпень 2019р	Державний бюджет	5000,0	0	5000,0	0	Управління містобудування землевпорядкування та комунального майна	Відсутність фінансування	
Завдання 2.4. Діти та молодь з інвалідністю та з вразливих категорій мають можливість отримати якісні освітні послуги	1) Частка дітей, охоплених інклюзивним навчанням, від загальної кількості дітей з особливими освітніми потребами (загальний показник, та окремо для середньої освіти та дошкільної освіти), % 2) Кількість інклюзивних класів, од.	Грудень 2018р- грудень 2020р	Місцевий бюджет	110,0	60,0	10,0	40,0	Управління освіти, сім'ї, молоді та спорту	
Заходи:									
2.4.1. Моніторинг влаштування до освітніх закладів дітей з інвалідністю віком 6-17 років проведено.	Січень 2019 р. - лютий 2019 р.	-	0	0	0	0	Управління освіти, сім'ї, молоді та спорту		

2.4.2. За результатами моніторингу батькам дітей, які не охоплені освітою, запропоновано отримання інклюзивної освіти, або навчання за індивідуальною формою. Організовано сприяння в отриманні відповідних документів.		Лютий 2019р.- Грудень 2020р.	-	0	0	0	0	Управління освіти, сім'ї, молоді та спорту	
2.4.3. В закладах освіти забезпечено безперешкодний доступ для осіб з обмеженою мобільністю (облаштовано пандуси та проведена реконструкція санітарно-гігієнічних приміщень)		Липень 2019р – Грудень 2020р	Місцевий бюджет.	80,00	60,00	10,0	10,00	Керівники закладів освіти	Відсутність фінансування
2.4.5. Опитування батьків дітей з інвалідністю щодо доцільності створення інклюзивно-ресурсного центру в м. Біляївка проведено. За результатами опитування прийнято відповідне рішення.		Серпень 2020	-	0	0	0	0	Управління освіти, сім'ї, молоді та спорту	
2.4.6. Спортивну групу фізкультурно-реабілітаційної підготовки з метою забезпечення можливостей занять спортом на базі Біляївської міської ДЮСШ для дітей та молоді з інвалідністю та вадами фізичного розвитку 7-17 років відкрито.		Вересень 2020	Місцевий бюджет	30,0	0	0	30,0	Управління освіти, сім'ї, молоді та спорту	Відсутність фінансування, спеціалістів
2.4.7. Координація структурних підрозділів міської ради, служби у справах дітей та правоохоронних органів з питань профілактики безпритульності, злочинності та правопорушень у дитячому середовищі (круглі столи, наради) забезпечена		Грудень 2018р.- грудень 2020р.	-	0	0	0	0	Управління освіти, сім'ї, молоді та спорту	
Завдання 2.5. Діти та молодь громади мають право, доступ та забезпечені якісними послугами позашкільної освіти	1) Частка батьків, які задоволені кількістю та змістом гуртків та інших заходів позашкільної освіти, % 2) Охоплення учнів, вихованців, слухачів позашкільною освітою,%, в т.ч. дітей-сиріт, дітей з	Грудень 2018р.- грудень 2020р.		65,0	0	32,5	32,5	Управління освіти, сім'ї, молоді та спорту; Відділ культури та розвитку туризму	

	обмеженими можливостями, дітей з інших вразливих груп, %								
Заходи:									
2.5.1. Моніторинг ефективності роботи діючих гуртків та секцій в загальноосвітніх школах, будинках культури та дитячих садочках громади проведено	Квітень 2019р.	-	-	-	-	-	-	Управління освіти, сім'ї, молоді та спорту	-
2.5.2. Опитування серед дітей та молоді віком 6-17 років щодо запровадження цікавих форм позашкільної, гуртків та секцій проведено. За результатами опитування роботу гуртків та секцій цікавих дітям організовано.	Травень 2019р- Вересень 2019р.	-	0	0	0	0	0	Молодіжна рада	
2.5.3. На базі дитячої бібліотеки для дітей 6-17 років освітній простір «Молодь - дітям» організовано та функціонує.	Грудень 2018р. – Грудень 2020р.	Місцевий бюджет, залучені кошти	5,0	0	2,5	2,5	2,5	Молодіжна рада міської ради	Відсутність фінансування
2.5.4. На базі ЗОШ № 3 з метою національно-патріотичного виховання створено спортивно-історичний козацький клуб для підлітків та молоді віком 14-25 років	Червень 2019	Місцевий бюджет	60,0	0	30,0	30,0	30,0	Управління освіти, сім'ї, молоді та спорту	Відсутність зацікавленої аудиторії
2.5.5. З метою розвитку критичного мислення, формування власного світогляду, вміння переконувати Молодіжною радою організовано роботу клубу, що працює за актуальними темами по принципу «доповідь-дискусія».	Січень 2019р- Грудень 2020р	-	-	-	-	-	-	Інформація Молодіжної ради	
Завдання 2.6. Діти громади мають можливість та забезпечені послугами дошкільної освіти	1) Частка дітей 3-6 років, які охоплені дошкільною освітою (разом та окремо в розрізі місто/село, % 2) Частка батьків, які мають доступ до дитсадків, до яких зручно добиратись із дому чи	Грудень 2018р. – грудень 2020р.	Місцевий бюджет	60,0	0	30,0	30,0	Управління освіти, сім'ї, молоді та спорту. Відділ юридичного забезпечення	

	роботи,% 3) Кількість місць в дитячих дошкільних закладах усіх типів та форм власності на 100 дітей дошкільного віку, од								
Заходи :									
2.6.1. Відкриті додаткові місця для дітей віком 2-5 років на базі КЗ ясла-сад «Капітошка» м. Біляївка		Червень 2019р- Вересень 2019р.	-	-	-	-	-	Управління освіти, сім'ї, молоді та спорту	Відсутність спеціалістів
2.6.2. Створено альтернативні форми отримання дошкільної освіти для дітей віком 4-5 років у вигляді груп раннього розвитку на базі Будинків Культури та Будинку дитячо-юнацької творчості		Вересень 2020	Місцевий бюджет	60,0	0	30,0	30,0	Управління освіти, сім'ї, молоді та спорту	Відсутність фінансування, спеціалістів
2.6.3. Інформаційні заходи щодо популяризації та створення дошкільних закладів приватної форми власності проведено		Грудень 2018р. – Грудень 2020р.	-	0	0	0	0	Відділ юридичного забезпечення	
Завдання 2.7. Діти та молодь громади, в тому числі з особливими потребами отримують якісні соціальні послуги.		Грудень 2018р. – Грудень 2020р.	Місцевий бюджет	302,0	0	151,0	151,0	Відділ сім'ї, молоді та у справах дітей; Біляївський районний центр соціальних послуг для сім'ї, дітей та молоді Молодіжна рада, ГО «Сузір'я добра»	
1) Частка сімей, що перебувають під соціальним супроводом, від загальної кількості сімей, що перебувають у СЖО, % 2) Частка дітей та молоді, які вказали на те, що мають можливість без відома батьків звернутись до фахівця, щоб обговорити свої проблем,%			Державний бюджет	933,0	311,0	311,0	311,0		
Заходи:									
2.7.1. Інформаційні матеріали (буклети, листівки)		Березень	Місцевий	2,0	0	1,0	1,0	Відділ сім'ї,	

для підвищення рівня обізнаності дітей та молоді з питань можливостей захисту та допомоги у разі випадків насильства, або опинення в складних життєвих обставинах виготовлені та розповсюджені.		2019р. , березень 2020р.	бюджет					молоді та у справах дітей; Біляївський районний центр соціальних послуг для сім'ї, дітей та молоді Молодіжна рада, ГО «Сузір'я добра»	
2.7.2. Для консультації сімей з дітьми та молоді з питань можливостей отримання соціальних послуг, пільг, захисту інтересів дитини роботу «гарячої соціальної лінії» забезпечено.		січень 2019р	-	-	-	-	-	Відділ сім'ї, молоді та у справах дітей, Біляївський районний центр соціальних послуг для сім'ї, дітей та молоді Молодіжна рада, ГО «Сузір'я добра»	Відсутність кваліфікованих спеціалістів
2.7.3. Кількість дітей-сиріт та дітей позбавлених батьківського піклування, які забезпечені житлом збільшено.		Грудень 2018 р– Грудень 2020р	Місцевий бюджет, державний бюджет	611,0	311,0	150,0 311,0	150,0 311,0	Відділ сім'ї, молоді та у справах дітей	Відсутність фінансування з державного бюджету
Ціль 3. Кожна дитина та молода	1) Кількість дітей з громади, які виховуються в закладах інституційного	Грудень 2018 р– Грудень	Місцевий бюджет Державний	4655,0 3000,0	1985,0 1500,0	2050,0 1500,0	620,0	Управління освіти, сім'ї, молоді та	

людина має право насолоджуватись життям в сім'ї, іграми та відпочинком	догляду, в тому числі розташованих поза межами громади, осіб 2) Рівень задоволення дітей (6-17) та батьків якістю організації відпочинку та дозвілля для дітей та молоді в громаді,% 3) Частка дітей і батьків, які вказали на те, що поруч є місце з обладнаним майданчиком, де діти можуть гратися, займатись спортом ,%	2020р	бюджет					спорту; Відділ культури та розвитку туризму; Молодіжна рада; ГО «Сузір'я добра»; Біляївський районний центр соціальних служб для дітей, сім'ї та молоді	
Завдання 3.1. В громаді розвинуті сімейні форми виховання, наставництво для дітей-сиріт та дітей позбавлених батьківського піклування	1)Частка дітей, які отримували послуги тимчасового догляду і виховання в сімейних умовах від загальної кількості дітей, вилучених від батьків за рішенням органу опіки та піклування, % 2) Кількість дітей від яких відмовились батьки, осіб	Грудень 2018р – Грудень 2020р	Місцевий бюджет, державний бюджет	275,0	75,0	100,0	100,0	Відділ сім'ї, молоді та у справах дітей , Біляївський районний центр соціальних послуг для дітей, сім'ї та молоді	Відсутність кандидатів на створення прийомних сімей, наставників
Заходи:									
3.1.1. Сім'ї, в які тимчасово влаштовані діти-сироти та позбавлені батьківського піклування отримують фінансову підтримку з місцевого бюджету.		Грудень 2018р. - Грудень 2019р.	Місцевий бюджет	225,0	75,0	75,0	75,0	Управління сім'ї, молоді та спорту	
3.1.2. Курс відповідального батьківства в закладах освіти громади для формування сімейних цінностей у підлітків та молоді		Вересень 2019р.- Грудень	-	0	0	0	0	Управління освіти, сім'ї, молоді та	

підготовки їх до сімейного життя запроваджено.		2020р.						спорту; ГО «Сузір'я добра»	
3.1.3. Волонтерські акції для дітей, що перебувають у притулках та центрах соціальної реабілітації організовано та проведено за участю дітей		Грудень 2018р- Грудень 2020р	-	0	0	0	0	Молодіжна рада; ГО «Сузір'я добра»	
3.1.4. Раз на рік в м. Біляївка для сімей з дітьми та молоді з метою творення суспільної традиції міцних і щасливих родин проведено фестиваль «Family Fest» з працюючими на протязі дня локаціями: семінари, тренінги, розваги, спортивні змагання, концертна програма, майстер-класи та ін.		Червень 2019р, Червень 2020р	Місцевий бюджет, залучені кошти	50,00	0	25,00	25,00	Відділ сім'ї, молоді та у справах дітей; Відділ культури та розвитку туризму	Низька активність цільової аудиторії. Відсутність фінансуванн я
Завдання 3.2. Кожна дитина та молода має доступ та забезпечена послугами відпочинку та оздоровлення в громаді	1) Частка дітей, в тому числі з вразливих верств населення, які охоплені послугами оздоровлення, %	Грудень 2018р.- грудень 2020р.	Місцевий бюджет, Державний бюджет	1280,0	410,00	430,00	440,00	Управління освіти, сім'ї, молоді та спорту	Відсутність фінансуванн я
Заходи:									
3.2.1. Кількість дітей віком 7 -17 років, в тому числі з вразливих верств та діти-сироти, діти позбавлені батьківського піклування, які охоплені оздоровленням та відпочинком, збільшено		Грудень 2018р. – грудень 2020р	Місцевий бюджет, Державний бюджет, Залучені кошти	-	-	-	-	Управління освіти, сім'ї, молоді та спорту	Відсутність фінансуванн я
3.2.2. Для дітей віком 7-17 років, крім традиційних пришкільних таборів, запроваджено нові форми літнього відпочинку у вигляді тематичних загонів, літньої майстер – школи, спортивного табору та наметових містечок .		Червень 2019р, Червень 2020р.	Місцевий бюджет, залучені кошти	1280,0	410,00	430,00	440,00	Управління освіти, сім'ї, молоді та спорту; Відділ культури та	Відсутність фінансуванн я

								розвитку туризму	
Завдання 3.3. Діти та молодь мають можливість вільно відпочивати, насолоджуватись дозвіллям та займатися спортом	1) Рівень задоволення дітей (6-17) та батьків якістю організації відпочинку та дозвілля для дітей та молоді в громаді, % 2) Частка дітей та молоді, які займаються спортом щонайменше 1 раз в тиждень (не враховуючи шкільні заняття фізкультури), % 3) Частка дітей, які відвідували культурний захід (виставу, цирк, концерт культурно-масові заходи, тощо), %	Грудень 2018р. – грудень 2020р	Місцевий бюджет, Державний бюджет, Залучені кошти	3100,0 3000,0	1500,0 1500,0	1520,0 1500,0	80,0	Управління містобудування землевпорядкування та комунального майна; Управління освіти, сім'ї, молоді та спорту Відділ з питань розвитку фізичної культури та спорту, Відділ культури та розвитку туризму	Відсутність фінансування
Заходи:									
3.3.1. Дітям та молоді віком 13-25 років участь у плануванні та проведенні культурно-масових і спортивних заходах громади забезпечено.		Грудень 2018р. – грудень 2020р	-	0	0	0	0	Відділ з питань розвитку фізичної культури та спорту, Відділ культури та розвитку туризму	
3.3.2. Моніторинг стану наявних спортивних		Січень	-	0	0	0	0	Управління	

майданчиків на території громади, в тому числі всіх населених пунктах, які входять до її складу проведено . Показники моніторингу опрацьовані, за результатами розгляду міською радою відповідні рішення прийнято.	2019-березень 2020						комунального майна	
3.3.3. Проведено опитування дітей і молоді віком 6-24 років та батьків, щодо рівня задоволення кількістю та якістю місць обладнаних дитячими та спортивними майданчиками.	Січень 2019р.	-	0	0	0	0	Управління освіти, сім'ї, молоді та спорту	
3.3.4. Будівництво ігрових та багатофункціональних спортивних майданчиків в громаді (в тому числі населених пунктах, які входять до її складу) з урахуванням результатів опитування здійснено.	Грудень 2018р. – грудень 2020р	Державний бюджет, Місцевий бюджет	3000,0 3000,0	1500,0 1500,0	1500,0 1500,0	0	Управління містобудування землевпорядкування та комунального майна , Управління освіти, сім'ї, молоді та спорту	Відсутність фінансування
3.3.5. Проектна документація на створення молодіжного центру для формування успішної моделі поведінки для дітей та молоді, реалізації їх потенціалу, а також соціалізації молоді з уразливих груп виготовлена.	Серпень 2020р.	Місцевий бюджет, залучені кошти	50,0	0	0	50,0	Управління освіти, сім'ї, молоді та спорту	Відсутність фінансування
3.3.6. У всіх шкільних бібліотеках для покращення комфорту шкільного середовища, створення зон для відпочинку на перервах, своєрідного творчого простору , а також території емоційного розвантаження для учнів віком 10-18 років у вигляді «просторів спілкування» організовано.	Грудень 2019р., червень 2020р.	Місцевий бюджет, залучені кошти	50,0	0	20,0	30,0	Управління освіти, сім'ї, молоді та спорту	Відсутність фінансування
3.3.7. Дітьми та молоддю на набережній річок Турунчук та Дністер, паркових зонах населених пунктів громади екологічні рейди «Чисте	Квітень 2019р- Жовтень	-	0	0	0	0	Управління освіти, сім'ї, молоді та спорту	

місто», «Чисте селище», акції «Свіжий подих весни», «Наш сусід – заповідник», «Земля - наш спільний дім», висадка дерев, створення каштанового та дубового розсадників проведено	2020р.							спорту; Молодіжна рада.	
3.3.8. З метою формування традицій спільного сімейного відпочинку для дітей та батьків при Будинках культури громади запроваджено: - «Майстерня вихідного дня» - майстер класи різьби по дереву та каменю. - Колективні читання «Літературна сім'я». - Мистецькі вікенди – уроки малювання, орігамі, поезії, театральної діяльності. - Кіно під відкритим небом.	Червень 2019р., червень 2020р.	-	0	0	0	0	0	Відділ культури та туризму.	

План моніторингу й оцінки реалізації Плану дій з реалізації ініціативи «Громада, дружня до дітей та молоді» в Біляївській об'єднаній територіальній громаді на 2018-2020р.р.

	Дезагрегація	Вихідні дані		Цільові та фактичні значення				Джерело інформації	Відповідальний за збирання даних	Коментарі та пояснення
		рік	Значення	2019		2020				
				план	факт	план	факт			
Ціль 1. Кожна дитина та молода людина має право, щоб їхній голос, потреби та пріоритети були почуті та враховані в нормативних актах, політиці та програмах громади										
1)Рівень задоволення дітей 13-17 років власною участю в громадському житті та прийнятті рішень, а також ступінь задоволення батьків залученням їх в обговорення питань, які стосуються інтересів дітей, %	Діти віком 13-17 років	2018	65%	70		75		Матеріали опитування	Управління освіти, сім'ї, молоді та спорту	
			35%	50		60				
2) Частка дітей та молоді, які знають про можливість участі у громадському житті громади,%	-	2018	40	50		60		Матеріали опитування	Управління освіти, сім'ї, молоді та спорту	
Завдання 1.1. Молодіжна рада має можливість надавати пропозиції та впливати на рішення міської ради										
Частка учасників Молодіжної ради, які вважають, що їхню думку враховують при прийнятті рішень в громаді, %.	члени Молодіжної ради	2018	35	50		85		Матеріали опитування	Управління освіти, сім'ї, молоді та спорту, Молодіжна рада	
Заходи :										
1.1.1. Створено місце для повноцінного функціонування Молодіжної ради. Забезпечено її фінансування та утримання.										
1) Наявність стаціонарного місця роботи МР , од.	.	2018	0	1		1		Наказ управління освіти, сім'ї, молоді та спорту	Управління освіти, сім'ї, молоді та спорту, Молодіжна рада	
2) Фінансування витрат на		2018	0	10,5		15,5		Інформація	Управління	

забезпечення діяльності МР з місцевого бюджету, тис. грн								ЦБ управління освіти, сім'ї, молоді та спорту	освіти, сім'ї, молоді та спорту, Молодіжна рада	
1.1.2. Участь представників Молодіжної ради у засіданнях постійних депутатських комісій та сесій міської ради з правом дорадчого голосу забезпечено.										
Кількість рішень громади, які ініціювали або на які вплинула Молодіжна рада, од.		2018	2	5		10		Протоколи засідань Біляївської міської ради	Управління освіти, сім'ї, молоді та спорту, Молодіжна рада	
1.1.3. Молодіжною радою за результатами відбору-конкурсу відзначені юридичні особи, установи, організації, жителі, представники бізнесу за внесок у підтримці та розвитку молодіжної політики в громаді.										
Відбір-конкурс проведено, результати підведені, так/ні		2018р.	Ні	так		так		Протоколи Молодіжної ради	Управління освіти, сім'ї, молоді та спорту, Молодіжна рада	
1.1.4. Інформаційна компанія у вигляді публікацій в ЗМІ, матеріалів в Інтернет-мережі для підвищення обізнаності населення щодо діяльності Молодіжної ради проведена.										
1)Кількість оприлюднених матеріалів в ЗМІ, на офіційних сайтах і т.д.,од		2018	5	15		25		Копії публікацій	Управління освіти, сім'ї, молоді та спорту, Молодіжна рада	
2)Частка дітей (13-17) і батьків, які вказали на те, що вони отримували інформацію про те, які рішення щодо дітей приймалися в громаді, протягом	Діти (13-17) Батьки	2018	60 47	70 65		80 80		Матеріали опитування	Управління освіти, сім'ї, молоді та спорту, Молодіжна рада	

останніх 12 місяців ,%										
Завдання 1.2. Діти та молодь займають активну громадську позицію в громаді										
1) В громаді існує механізм інформування дітей та батьків про рішення, які їх стосуються так/ні	За ознакою: Місто Село									
2) Кількість дитячих та молодіжних проєктів/ ініціатив, які отримали фінансування від громади, од	За ознакою: Місто Село	2018 Всього, в т.ч.	2	3		3		Протокол засідання конкурсної комісії	Управління освіти, сім'ї, молоді та спорту	
			1	2		1				
			1	1		2				
Заходи:										
1.2.1. Створено та функціонує шкільний парламент громади, як координаційна рада з питань інформування дітей та батьків через ЗМІ Інтернет-мережу, на батьківських зборах, класних годинах та інших заходах про рішення міської ради, які їх стосуються, а також залучення їх до участі у громадському житті										
1)Шкільний парламент громади створено та функціонує, так/ні		2018	ні	так		так		Рішення виконавчого комітету міської ради, Положення шкільного парламенту громади	Управління освіти, сім'ї, молоді та спорту	
2)Частка дітей 13-18 років, які брали участь у виборах дитячого самоврядування на рівні школи чи громади, а також керівництва дитячих і молодіжних організацій протягом останніх 12 місяців	За віком: 13-18	2018	55%	65		70		Матеріали опитування	Управління освіти, сім'ї, молоді та спорту	
1.2.2. Фінансування міською радою реалізації дитячих та молодіжних проєктів/ініціатив , які подані в рамках громадського										

бюджету забезпечено.

1) У громаді передбачено механізм фінансової підтримки молодіжних проєктів та /або діяльності так/ні		2018	так	так		так		Рішення міської ради	Управління освіти, сім'ї, молоді та спорту	
2) Фінансування з місцевого бюджету на реалізацію проєктів дітей та молоді, тис грн		2018	31,00	50,0		50,0		Інформація ЦБ управління освіти, сім'ї, молоді та спорту	Управління освіти, сім'ї, молоді та спорту	

1.2.3. В громаді за участю молоді 14-25 років, яка пройшла відповідний конкурс, з метою налагодження міжсекторної співпраці «влада-діти, молодь», День молодіжного самоврядування в міській раді проведено

1) Частка дітей відповідного віку, що прийняли участь у конкурсному відборі з загальної кількості 14-25 років, %	За віком: 14-25 років	2018	1	2		3		Протокол засідань конкурсної комісії	Управління освіти, сім'ї, молоді та спорту	
2) Частка конкурсантів, які вказали на те, що вони після прийняття участі змінили свою думку про роботу міської ради в кращу сторону, %		2018		30		50		Матеріали опитування	Управління освіти, сім'ї, молоді та спорту	

1.2.4. В громаді створено електронний ресурс «Карта активного громадянина» для дітей та молоді віком від 7 до 24 років, за допомогою якого забезпечено можливість надання пропозицій по місцям громади, що потребують покращення, а також відмічаються позитивні зміни.

1) Електронний ресурс створений та функціонує, так/ні	-	2018	Ні	ні		так		Інформація спеціаліста по зв'язкам з громадськістю	Управління освіти, сім'ї, молоді та спорту	
2) Кількість рішень, прийнятих	-	2018	0	0		2		Рішення	Управління	

міською радою за результатами обговорення «Карти електронного ресурсу», од.								міської ради	освіти, сім'ї, молоді та спорту	
1.2.5. Молодіжною радою серед представників бізнесу проведено «Ярмарок ідей дітей та молоді» для пошуку додаткових можливостей реалізації соціально значущих проєктів/ініціатив в громаді.										
1)«Ярмарок ідей дітей та молоді» в громаді проведено так/ні		2018	Ні	так		Так		Протоколи засідань Молодіжної рада	Управління освіти, сім'ї, молоді та спорту	
2)Кількість проєктів/ідей/ініціатив дітей та молоді, що реалізовані за рахунок залучених коштів, од.		2018	0	1		2		Інформація відділу сім'ї, молоді та у справах дітей, Меморандум співпраці .	Управління освіти, сім'ї, молоді та спорту	
1.2.6. Ініціативи студентської молоді громади в рамках акції «Студреспубліка» реалізовано.										
Кількість заходів, проведених студентами в громаді, од.		2018	9	12		15		Протоколи засідань конкурсної комісії	Управління освіти, сім'ї, молоді та спорту	
Ціль 2. Кожна дитина та молода людина має право на доступ до якісних послуг (освітніх, медичних, соціальних).										
Рівень задоволення дітей/молоді та батьків якістю базових послуг (освітніх, медичних, соціальних) %.	Діти Батьки	2018	88% 70%	90 75		90 80		Матеріали опитувань	Управління освіти, сім'ї, молоді та спорту;	
Завдання 2.1. Батьки, діти та молодь мають прихильність та повідомлені про переваги профілактики захворювань .										
1)Частка дітей, які мають обов'язкові щеплення, %, в т.ч. поліомієліту		2018	75	85		95		Інформація Біляївської ЦРЛ	Управління освіти, сім'ї, молоді та спорту	

2) Частка дітей та молоді, які вказали, що мають можливість отримати консультації медичного працівника щодо ВІЛ/СНІД, небажаної вагітності та інфекцій, які передаються статевим шляхом, %		2018	62%	70		75		Матеріали опитування	Управління освіти, сім'ї, молоді та спорту;	
3) Рівень захворюваності серед дітей (0-17) на алкоголізм і алкогольні психози, наркоманію і токсикоманію, на 100 осіб відповідного віку, %	За віком: 0-17	2018	0	0		0		Інформація Біляївської ЦРЛ	Управління освіти, сім'ї, молоді та спорту; Відділ хорони здоров'я та соціального захисту	

Заходи:

2.1.1. Опитування серед дітей (6-12), молоді (13-18) і батьків щодо переваг профілактичних щеплень проведено .

Індикатори: Опитування проведено, матеріали узагальнені, проаналізовані та оприлюднені, так/ні	За віком: 6-12 13-18 Батьки	2018	Ні	так		так		Матеріали опитування	Управління освіти, сім'ї, молоді та спорту	
---	--------------------------------------	------	----	-----	--	-----	--	----------------------	--	--

2.1.2. В закладах дошкільної та середньої освіти, сільських ФАПх функціонують «телефонні консультаційні лінії», за якими медичні працівники надають роз'яснення по імунопрофілактиці та перевагах вакцинації , а також відповідні інформаційні стенди оформлено

1) «Телефонні консультаційні лінії» функціонують, так/ні		2018	Ні	Так		так		Управління освіти, сім'ї, молоді та спорту	Управління освіти, сім'ї, молоді та спорту	
2) Рівень виконання календарного плану щеплень серед жителів громади, %		2018	50%	60%		80%		Інформація Біляївської ЦРЛ	Управління освіти, сім'ї, молоді та спорту	
3) Рівень смертності дітей 0-5		2018	5,49	5,49		5,49		Інформація	Управління	

років, в т.ч. від інфекційних захворювань (випадки на 10,0 тис дитячого населення			0	0		0		Біляївської ЦРЛ	освіти, сім'ї, молоді та спорту	
2.1.3. В школах для учнів «кейси здоров'я» з інформаційно-роздатковими матеріалами, виготовленими за зразками і пропозиціями дітей, на тему формування та наслідків тютюно- та наркозалежності, алкоголізму сформовані та доступні .										
1)Частка дітей, які не курили тютюнові вироби протягом останніх 6 місяців, %	За віком 13-18 років	2018	89	90		91		Матеріали опитування	Управління освіти, сім'ї, молоді та спорту	
2)Частка дітей, які вказали, що ніколи не вживали наркотичні речовини, %	За віком 13-18 років	2018	96	97		98		Матеріали опитування	Управління освіти, сім'ї, молоді та спорту	
2.1.4. Із залученням дітей та молоді віком 13-18 років інформаційно-роз'яснювальну компанію з питань ризику захворювань вірусним гепатитом, туберкульозом проведено										
1)Захворюваність дітей на активний туберкульоз (на 100,0 тис. дит.населення)		2018	27,14	25		24		Інформація Біляївської ЦРЛ	Управління освіти, сім'ї, молоді та спорту	
2) Частка дітей, які вказали на те, що знають, як попередити захворювання, %		2018	-	50		75		Матеріали опитування	Управління освіти, сім'ї, молоді та спорту	
2.1.5. Профілактичну роботу серед закладів торгівлі щодо заборони продажу ними алкогольно-тютюнових виробів неповнолітнім особам (із залученням дітей та батьків) проведено.										
1)Рейди проведено, матеріали узагальнені та оприлюднені,		2018	ні	так		так		Інформація Молодіжної ради	Управління освіти, сім'ї, молоді та спорту	
2)Кількість закладів торгівлі, які		2018	0	5		10		Інформація	Управління	

мають відзнаку «За здорове покоління» від Молодіжної ради та батьківських комітетів, од.								Молодіжної ради	освіти, сім'ї, молоді та спорту	
--	--	--	--	--	--	--	--	-----------------	---------------------------------	--

2.1.6. Мобільні медичні консультації в закладах освіти для дітей та молоді віком 13-18 років щодо ВІЛ/СНІД, репродуктивного здоров'я, небажаної вагітності та інфекцій, що передаються статевим шляхом організовано.

1) Частка дітей та молоді, які вказали на те, що знають, де можна отримати інформацію з питань ВІЛ/СНІД, %	За віком 13-18 років	2018	45	55		70		Матеріали опитування	Управління освіти, сім'ї, молоді та спорту	
2) Кількість дітей, які захворіли хворобами, що передаються статевим шляхом, ос.		2018	3	2		1		Інформація Біляївської ЦРЛ	Управління освіти, сім'ї, молоді та спорту; Відділ хорони здоров'я та соціального захисту	

2.1.7. «Скринька довіри» та механізм отримання анонімного роз'яснення щодо ВІЛ/СНІД, культури статевого відносин для дітей та молоді в громаді функціонує.

«Скринька довіри» та механізм отримання анонімного роз'яснення щодо ВІЛ/СНІД, культури статевого відносин для дітей та молоді в громаді функціонує, так/ні		2018	ні	так		так		Інформація відділу хорони здоров'я та соціального захисту	Управління освіти, сім'ї, молоді та спорту;	
--	--	------	----	-----	--	-----	--	---	---	--

2.1.8. Для попередження дитячої інвалідності при виконанні програми оцінки розвитку впроваджені інструкції щодо дій у випадку відхилення дитини від нормального розвитку: для дітей віком 0-2 роки – в соціальній мережі; від 2-х до 6-ти років- в закладах освіти.

1)Кількість дітей віком 0-8 років, яким встановлено інвалідність, ос.	За віком 0-8	2018	3	2		2		Інформація Біляївської ЦРЛ	Управління освіти, сім'ї, молоді та спорту; Відділ хорони здоров'я та соціального захисту	
2) Загальна кількість дітей з особливими потребами, які отримують соціальну допомогу, інвалідам з дитинства та дітям інвалідам в органах праці та соціального захисту населення і соціальну пенсію – в органах Пенсійного фонду (0-18),ос.		2018	46	44		42		Інформація Біляївської ЦРЛ	Управління освіти, сім'ї, молоді та спорту; Відділ хорони здоров'я та соціального захисту	
Завдання 2.2. Діти та молодь громади освідомленні щодо переваг ведення здорового способу життя .										
1)Рівень загальної захворюваності дітей, %		2018	0,04	0,04		0,03		Інформація Біляївської ЦРЛ	Управління освіти, сім'ї, молоді та спорту; Відділ хорони здоров'я та соціального захисту	
2)Частка дітей віком 7-17 років, що пройшли профілактичні медичні огляди,%	За віком 7-17 років	2018	0	70		90		Інформація Біляївської ЦРЛ	Управління освіти, сім'ї, молоді та спорту; Відділ хорони здоров'я та соціального захисту	

Заходи:

2.2.1. Дітьми для підвищення рівня обізнаності з питань здорового способу життя проведено флешмоб «Жити здорово – модно!». Шкільним телебаченням знято мотиваційні ролики з розміщенням в Інтернет-мережі.

1)Флешмоб «Жити здорово – модно!» проведено, мотиваційні ролики розміщені, так/ні.		2018	ні	так		так		Інформація шкільного самоврядування	Управління освіти, сім'ї, молоді та спорту	
2)Частка дітей, які обізнані щодо переваг ведення здорового способу життя,%		2018	-	50		60		Матеріали опитування	Управління освіти, сім'ї, молоді та спорту	

2.2.2. В закладах середньої освіти додатково для учнів 5-11 класів непільгових категорій гаряче харчування організовано

Частка дітей (13-17) та батьків, які задоволені харчуванням в школі, %	За віком: 13-17 років Батьки	2018	55	65		70		Матеріали опитування	Управління освіти, сім'ї, молоді та спорту	
--	------------------------------	------	----	----	--	----	--	----------------------	--	--

2.2.3. З метою профілактики та раннього виявлення захворювань опорно-рухового апарату, зору, порожнини роту та ін. додаткові медичні огляди школярів віком 7-17 років у школах громади запроваджено.

1)Частка дітей, що пройшли додаткові медичні огляди, %		2018	-	30		75		Інформація Біляївської ЦРЛ	Управління освіти, сім'ї, молоді та спорту	
2) Частка дітей, які вважають, що в громаді піклуються про їх здоров'я,%		2018	42	55		75		Матеріали опитування	Управління освіти, сім'ї, молоді та спорту	

2.2.4. Шкільну спортивну спартакіаду для учнів 6-10 класів в громаді проведено.

Частка учнів 6-10 класів, які приймали участь у спартакіаді з загальної кількості дітей відповідного віку, %		2018	21	25		30		Звіт відділу з питань фізичної культури та	Управління освіти, сім'ї, молоді та спорту;	
--	--	------	----	----	--	----	--	--	---	--

18) та батьків дітей шкільного віку (6-12) якістю середньої освіти, %	Діти 13-18 років									
2) Частка дітей, які не відвідують школу (разом та окремо серед дітей з інвалідністю), %	Всього 3 інвалідністю							Звіт 77 РВК	Управління освіти, сім'ї, молоді та спорту	
3) Середній бал ЗНО учнів, які навчаються в закладах освіти, що розташовані на території громад, бали		2018						Центр незалежного оцінювання	Управління освіти, сім'ї, молоді та спорту	

Заходи:

2.3.1. Кожним навчальним закладом дошкільної, позашкільної та середньої освіти громади прийнято Стратегію розвитку, в основі якої оновлення змісту освіти, розробка і апробація нових педагогічних технологій, методів і форм навчання та виховання

1) Кожним навчальним закладом дошкільної, позашкільної та середньої освіти громади розроблено та прийнято Стратегію розвитку, яка затверджена рішенням міської ради, так/ні		2018	ні	так		так		Рішення міської ради	Управління освіти, сім'ї, молоді та спорту;	
1) Частка батьків, які оцінили послуги освіти на «4» та «5» (за 5-ти бальною шкалою), %		2018	22/64					Матеріали опитування	Управління освіти, сім'ї, молоді та спорту;	
2) Частка дітей, які нерегулярно відвідують школу, %		2018	13%	11		9		Матеріали опитування	Управління освіти, сім'ї, молоді та спорту;	
3) Частка, які вважають, що в		2018	16/96							

школі поважають дітей, незалежно від національності, релігії, культури, майнового стану,%										
2.3.2. Кількість дітей віком 12-17 років, що прийняли участь у освітніх проектах, шкільних олімпіадах, семінарах, конференціях різного рівня збільшено										
Частка дітей віком 12-17 років, що прийняли участь у освітніх проектах, шкільних олімпіадах, семінарах, конференціях різного рівня з загальної кількості дітей відповідного віку,%	За віком : 12-17 років	2018	205/892 23	28		35		Соціальний паспорт шкіл; Реєстр даних дітей шкільного віку та учнів в межах громади	Управління освіти, сім'ї, молоді та спорту;	
2.3.3. Для Біляївських ЗОШ № 1, № 2, № 3 та Майорівської школи інтерактивні дошки та панель з РС модулем придбані .										
Сума витрат з місцевого бюджету та інших джерел направлених на модернізацію освітнього процесу, тис грн		2018	0	300,00		300,00		Інформація ЦБ управління освіти, сім'ї, молоді та спорту;	Управління освіти, сім'ї, молоді та спорту;	
2.3.4. На базі ЗОШ № 1 відкриті підготовчі курси для дітей віком 16-17 років для вступу до вищих навчальних закладів за межами громади.										
Частка дітей, які навчаються на курсах з загальної кількості дітей відповідного віку,%		2018	0	10		15		Управління освіти, сім'ї, молоді та спорту;	Управління освіти, сім'ї, молоді та спорту;	
2.3.5. Для педагогічного складу Біляївських ЗОШ № 1, № 2, № 3 та Майорівської школи, а також вихователів дитячих садочків «Капітошка», «Веселка», «Журавлик» освітніх закладів тренінги по професійному вигоранню, протидії булінгу, конфліктології, підвищенню майстерності проведено.										

1)Частка педагогів, які пройшли курси з загальної кількості, %		2018	-	20%		50		Управління освіти, сім'ї, молоді та спорту;	Управління освіти, сім'ї, молоді та спорту;	
2)Кількість зареєстрованих випадків насильства проти дітей у школі, од.		2018	0	0		0		Відділ сім'ї, молоді та у справах дітей	Управління освіти, сім'ї, молоді та спорту;	
2.3.6. Реконструкція ЗОШ № 2 з прибудовою актовї зали та навчальних класів для створення додаткових умов самореалізації дітей, підвищення рівня навчально-творчої діяльності школи , а також ліквідації занять в другу зміну завершена.										
Реконструкція ЗОШ № 2 завершена, так/ні		2018	ні	так		-		Акт прийому-передачі Управління містобудування землепорядкування та комунального майна	Управління освіти, сім'ї, молоді та спорту; Управління містобудування та землепорядкування та комунального майна	
2) Додаткова площа шкільних приміщень введених в експлуатацію, кв.м.										
Завдання 2.4. Діти та молодь з інвалідністю та з вразливих категорій мають можливість отримати якісні освітні послуги										
1)Частка дітей, охоплених інклюзивним навчанням, від загальної кількості дітей з особливими освітніми потребами (загальний показник), % Окремо:	-середня	2018	74	78		80			Управління освіти, сім'ї, молоді та спорту;	

	освіта -дошкільна освіта									
2) Кількість інклюзивних класів, од.		2018	8	9		10		Звіт Управління освіти, сім'ї, молоді та спорту;	Управління освіти, сім'ї, молоді та спорту;	
Заходи:										
2.4.1. Моніторинг влаштування до освітніх закладів дітей з інвалідністю віком 6-17 років проведено.										
Моніторинг проведено, результати опрацьовані, оцінка освітніх потреб кожної дитини здійснено, так/ні		2018	ні	так				Моніторинго- вий звіт	Управління освіти, сім'ї, молоді та спорту;	
Заходи 2.4.2. За результатами моніторингу батькам дітей, які не охоплені освітою, запропоновано отримання інклюзивної освіти, або навчання за індивідуальною формою. Організовано сприяння в отриманні відповідних документів.										
Рівень задоволення батьків дітей з інвалідністю рівнем освітніх послуг, %		2018	-	40		70		Матеріали опитування	Управління освіти, сім'ї, молоді та спорту;	
2.4.3. В закладах освіти забезпечено безперешкодний доступ для осіб з обмеженою мобільністю (облаштовано пандуси та проведена реконструкція санітарно-гігієнічних приміщень)										
1. Частка закладів освіти, які облаштовані пандусами, %		2018	25	50		100		Звіт ЦБ управління освіти, сім'ї, молоді та спорту;	Управління освіти, сім'ї, молоді та спорту;	
2) Частка закладів освіти, в яких		2018	0	25		25		Звіт ЦБ	Управління	

проведена реконструкція санітарно-гігієнічних приміщень %								управління освіти, сім'ї, молоді та спорту;	освіти, сім'ї, молоді та спорту;	
2.4.5. Опитування батьків дітей з інвалідністю щодо доцільності створення інклюзивно-ресурсного центру в м. Біляївка проведено. За результатами опитування міською радою відповідне рішення прийнято.										
1) Частка батьків дітей з інвалідністю, що прийняли участь в опитуванні, %		2018	0	75		100		Матеріали опитування	Управління освіти, сім'ї, молоді та спорту;	
2) За результатами опитування міською радою відповідне рішення прийнято, так/ні		2018	ні	так		-		Рішення міської ради	Управління освіти, сім'ї, молоді та спорту;	
2.4.6. Спортивну групу фізкультурно-реабілітаційної підготовки з метою забезпечення можливостей занять спортом на базі Біляївської міської ДЮСШ для дітей та молоді з інвалідністю та вадами фізичного розвитку 7-17 років відкрито.										
1) Кількість дітей та молоді з інвалідністю 7-17 років, які займаються в групі, ос		2018	0	0		15		Звіт Біляївської міської ДЮСШ	Управління освіти, сім'ї, молоді та спорту	
2.4.7. Координація структурних підрозділів міської ради, служби у справах дітей та правоохоронних органів з питань профілактики безпритульності, злочинності та правопорушень у дитячому середовищі (круглі столи, наради) забезпечена.										
1) Кількість безпритульних та бездоглядних дітей, влаштованих до центрів соціально-психологічної реабілітації		2018	2	2		1		Соціальний паспорт шкіл громади	Управління освіти, сім'ї, молоді та спорту	
2) Кількість злочинів, скоєних		2018	1	1		0				

неповнолітніми особами, од										
Завдання 2.5. Діти та молодь громади мають право, доступ та забезпечені якісними послугами позашкільної освіти										
1) Частка батьків, які задоволені кількістю та змістом гуртків та інших заходів позашкільної освіти, %										
2) Охоплення учнів, вихованців, слухачів позашкільною освітою,%, в т.ч. дітей-сиріт, дітей з обмеженими можливостями, дітей з інших вразливих груп, %		2018	47	55		60		Навчальні заклади	Управління освіти, сім'ї, молоді та спорту; відділ культури та розвитку туризму	
			19	25		30				
Заходи:										
2.5.1. Моніторинг ефективності роботи діючих гуртків та секцій в загальноосвітніх школах, будинках культури та дитячих садочках громади проведено										
Дані моніторингу опрацьовані, оприлюднені, за результатами прийнято відповідне рішення управління освіти, сім'ї, молоді та спорту, так/ні		2018	ні	так	-	-	-	Моніторинговий звіт	Управління освіти, сім'ї, молоді та спорту;	
2.5.2. Опитування серед дітей та молоді віком 6-17 років щодо запровадження цікавих форм позашкільля, гуртків та секцій проведено										
1) Дані опитування опрацьовані та оприлюднені, так/ні	За віком: 6-17 років	2018	ні	так	-	-	-	Матеріали опитування	Управління освіти, сім'ї, молоді та спорту;	
2) За результатами опитування прийнято відповідне рішення управління освіти, сім'ї, молоді		2018	Ні	так		так		Інформація управління освіти, сім'ї,	Управління освіти, сім'ї, молоді та	

та спорту, роботу гуртків та секцій цікавих дітям організовано, так/ні								молоді та спорту	спорту	
Рівень задоволення дітей (13-18) кількістю та змістом гуртків та інших заходів позашкільної освіти, %		2018	-	50		60		Матеріали опитування	Управління освіти, сім'ї, молоді та спорту	
2.5.3. На базі дитячої бібліотеки для дітей 6-17 років освітній простір «Молодь- дітям» організовано та функціонує.										
1)Освітній простір «Молодь-дітям» організовано та функціонує, так/ні		2018	Ні	так		так		Інформація Молодіжної ради	Управління освіти, сім'ї, молоді та спорту	
2) Кількість дітей, які відвідали заняття, ос.		2018	-	80		200		Інформація Молодіжної ради	Управління освіти, сім'ї, молоді та спорту	
2.5.4. На базі ЗОШ № 3 з метою національно-патріотичного виховання створено спортивно-історичний козацький клуб для підлітків та молоді віком 14-25 років										
1)Спортивно-історичний козацький клуб створено, так/ні		2018	ні	так		так		Рішення міської ради	Управління освіти, сім'ї, молоді та спорту	
2)Охоплення дітей та молоді клубними формуваннями,%	Підлітки та молодь віком 14-25 років	2018	0	2		3		Звіт відділу культури та туризму	Управління освіти, сім'ї, молоді та спорту	
2.5.5. З метою розвитку критичного мислення, формування власного світогляду, вміння переконувати Молодіжною радою організовано роботу клубу для молоді 14-25 років, що працює по принципу «доповідь-дискусія» за актуальними темами										
Кількість засідань клубу, од		2018	0	12		12		Інформація Молодіжної ради	Управління освіти, сім'ї, молоді та спорту	

Завдання 2.6. Діти громади мають можливість та забезпечені послугами дошкільної освіти

1) Частка дітей 3-6 років, які охоплені дошкільною освітою (разом та окремо в розрізі місто/село, %)	<i>За ознакою:</i> <i>Місто</i> <i>Село</i>	2018	45	50		55		Звіт Управління освіти, сім'ї, молоді та спорту	Управління освіти, сім'ї, молоді та спорту	
2) Частка батьків, які мають доступ до дитсадків, до яких зручно добиратись із дому чи роботи, %		2018	83	84		85		Матеріали опитування	Управління освіти, сім'ї, молоді та спорту	
2.6.1. Відкриті додаткові місця для дітей віком 2-5 років на базі КЗ ясла-сад «Капітошка» м. Біляївка										
Кількість дітей у дошкільних навчальних закладах з розрахунку на 100 місць, од		2018	124	130		130		Управління освіти, сім'ї, молоді та спорту	Управління освіти, сім'ї, молоді та спорту	
2.6.2. Створено альтернативні форми отримання дошкільної освіти для дітей віком 4-5 років у вигляді груп раннього розвитку на базі Будинків Культури та Будинку дитячо-юнацької творчості										
Кількість дітей, що займаються, у групах раннього розвитку, ос.		2018	30	60		70		Управління освіти, сім'ї, молоді та спорту	Управління освіти, сім'ї, молоді та спорту	
2.6.3. Заходи інформаційного характеру в ЗМІ, мережі-Інтернет щодо популяризації створення дошкільних закладів приватної форми власності проведено										
1. Кількість заходів, од.		2018	0	4		6		Копії публікацій	Управління освіти, сім'ї, молоді та спорту	
2. Кількість осіб, які звернулись до міської ради щодо сприяння у створенні приватного		2018	0	0		2		Звіт загального відділу міської ради	Управління освіти, сім'ї, молоді та спорту	

дошкільного закладу, ос.										
Завдання 2.7. Діти та молодь громади, в тому числі з особливими потребами отримують якісні соціальні послуги.										
1) Частка сімей, що перебувають під соціальним супроводом, від загальної кількості сімей, що перебувають у СЖО, %								Звіт ЦСССДМ	Управління освіти, сім'ї, молоді та спорту	
2) Частка дітей та молоді, які вказали на те, що мають можливість без відома батьків звернутися до фахівця (медичного, освітнього чи соціальної установи) або передзвонити на гарячу лінію, щоб обговорити свої проблеми, %		2018	62	70			75	Матеріали опитування	Управління освіти, сім'ї, молоді та спорту	
Заходи:										
2.7.1. Інформаційні матеріали (буклети, листівки) для підвищення рівня обізнаності дітей та молоді з питань можливостей захисту та допомоги у разі випадків насильства, або опинення в складних життєвих обставинах виготовлені та розповсюджені.										
Частка сімей, виведених з-під соціального супроводу з позитивним результатом – подолання СЖО,%		2018						Інформація Біляївського районний центр соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді	Управління освіти, сім'ї, молоді та спорту	
2.7.2. Для консультації сімей з дітьми та молоді з питань можливостей отримання соціальних послуг, пільг, захисту інтересів дитини роботу «гарячої соціальної лінії» забезпечено.										
1) Гаряча соціальна лінія працює, так/ні		2018	ні	так			Так	Інформація Біляївського	Управління освіти, сім'ї,	

вказали на те, що поруч є місце з обладнаним майданчиком, де діти можуть гратися, займатись спортом ,%										
3) Частка дітей (6-17), які відпочивали більше ніж 1 тиждень протягом року поза межами свого міста, %										

Завдання 3.1. В громаді розвинуті сімейні форми виховання, наставництво для дітей-сиріт та дітей позбавлених батьківського піклування

1) Частка дітей, які отримували послуги тимчасового догляду і виховання в сімейних умовах від загальної кількості дітей, вилучених від батьків за рішенням органу опіки та піклування, %		2018	0	1		1		Інформація служба у справах дітей Біляївської райдержадміністрації	Управління освіти, сім'ї, молоді та спорту	
2) Кількість дітей від яких відмовились батьки,ос.										

Заходи:

3.1.1. Сім'ї, в які тимчасово влаштовані діти-сироти та позбавлені батьківського піклування отримують фінансову підтримку з місцевого бюджету.

1) Кількість прийомних сімей, кількість дітей, що виховуються в них, од., ос.		2018	2 2	3 3		4 4		Інформація служби у справах дітей Біляївської райдержадміністрації	Управління освіти, сім'ї, молоді та спорту	
2) Сума коштів з місцевого бюджету направлених на		2018	44,5	48,0		48,0		Паспорт програми	Управління освіти, сім'ї,	

підтримку сімейних форм виховання, тис грн								громади «Підтримка»	молоді та спорту	
3.1.2. Запроваджено курс відповідального батьківства в закладах освіти громади для формування сімейних цінностей у підлітків та молоді підготовки їх до сімейного життя										
1) В громаді існує програма навчання відповідального батьківства, сімейних цінностей так/ні		2018	ні	так		Так		Інформація навчальних закладів	Управління освіти, сім'ї, молоді та спорту	
2) Частка дітей, народжених неповнолітніми особами, %		2018	2	1		1		Інформація Біляївської ЦРЛ	Управління освіти, сім'ї, молоді та спорту	
3.1.3. Волонтерські акції для дітей, що перебувають у притулках та центрах соціальної реабілітації організовано та проведено за участю дітей .										
Кількість волонтерських акцій, од		2018						Інформація ГО «Сузір'я добра»	Управління освіти, сім'ї, молоді та спорту	
3.1.4. Раз на рік в м. Біляївка для сімей з дітьми та молоді з метою творення суспільної традиції міцних і щасливих родин проведено фестиваль «Family Fest» з працюючими на протязі дня локаціями: семінари, тренінги, розваги, спортивні змагання, концертна програма, майстер-класи та ін.										
1) Кількість дітей від яких відмовились батьки, ос		2018	2	1		1		Біляївський районний центр соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді	Управління освіти, сім'ї, молоді та спорту	
2) Кількість осіб, що прийняли участь у фестивалі, осіб		2018	0	2000		3000		Інформація відділу культури та	Управління освіти, сім'ї, молоді та	

								туризму	спорту	
3) частка попереджених відмов від новонароджених, %		2018	0	1		1		Біляївський районний центр соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді	Управління освіти, сім'ї, молоді та спорту	
Завдання 3.2. Кожна дитина та молода має доступ та забезпечена послугами відпочинку та оздоровлення в громаді										
Рівень охоплення дітей різними формами оздоровлення та відпочинку, у т.ч. санаторно-курортним лікуванням, %								Відділ сім'ї, молоді та у справах дітей	Управління освіти, сім'ї, молоді та спорту	
Заходи:										
3.2.1. Кількість дітей віком 7 -17 років, в тому числі з вразливих верств та діти-сироти, діти позбавлені батьківського піклування, які охоплені оздоровленням та відпочинком, збільшено										
Частка дітей, в тому числі з вразливих верств, які охоплені послугами оздоровлення, %	<i>Разом, в т.ч. вразливих категорій</i>	2018	36	45		50		Матеріали опитування	Управління освіти, сім'ї, молоді та спорту	
3.2.2. Для дітей віком 7-17 років, крім традиційних пришкольніх таборів, запроваджено нові форми літнього відпочинку у вигляді тематичних загонів, літньої майстер – школи, спортивного табору та наметових містечок .										
1) Частка дітей (6-17), які відпочивали більше ніж 1 тиждень протягом року поза межами свого міста, %		2018	51	55		30		Матеріали опитування	Управління освіти, сім'ї, молоді та спорту	
2) Сума витрат з місцевого бюджету на фінансування		2018	415,0	430,0		440,0		Звіт відділу сім'ї, молоді	Управління освіти, сім'ї,	

3.3.2. Моніторинг стану наявних спортивних майданчиків на території громади, в тому числі всіх населених пунктах, які входять до її складу проведено . Показники моніторингу опрацьовані, за результатами розгляду міською радою відповідні рішення прийнято.

1)Матеріали моніторингу опрацьовані, за результатами розгляду прийнято відповідне рішення, так/ні		2018	ні	так	-	-	-	Звіт відділу розвитку комунального майна. Рішення міської ради	Управління освіти, сім'ї, молоді та спорту	
2)Частка дітей та молоді, які займаються спортом щонайменше 1 раз в тиждень (не враховуючи шкільні заняття фізкультури), %		2018	42	50		70		Матеріали опитування	Управління освіти, сім'ї, молоді та спорту	
3)Матеріали опитування опрацьовані та оприлюднені, так/ні		2018	ні					Матеріали опитування	Управління освіти, сім'ї, молоді та спорту	

3.3.4. Будівництво ігрових та багатофункціональних спортивних майданчиків в громаді (в тому числі населених пунктах, які входять до її складу) з урахуванням результатів опитування здійснено.

Частка дітей і батьків, які вказали на те, що поруч з будинком є місце з обладнаним майданчиком, де діти можуть грати, %	Діти Батьки	2018	70% 63%	75 75		80 80		Матеріали опитування	Управління освіти, сім'ї, молоді та спорту	
--	----------------	------	------------	----------	--	----------	--	----------------------	--	--

3.3.5. Проектна документація на створення молодіжного центру для формування успішної моделі поведінки для дітей та молоді, реалізації їх потенціалу, а також соціалізації молоді з уразливих груп виготовлена.

1)Проектно-кошторисна документація на створення молодіжного центру		2018	ні	ні		так		Управління містобудування	Управління освіти, сім'ї, молоді та спорту	
--	--	------	----	----	--	-----	--	---------------------------	--	--

виготовлена , так/ні								землевпорядкування та комунального майна	спорту	
2) Інформаційна кампанія щодо мети створення молодіжного центру з метою залучення додаткових коштів на його облаштування проведена, так/ні		2018	ні	ні		так		Відділ сім'ї, молоді та у справах дітей	Управління освіти, сім'ї, молоді та спорту	

3.3.6 У всіх шкільних бібліотеках для покращення комфорту шкільного середовища, створення зон для відпочинку на перервах, своєрідного творчого простору , а також території емоційного розвантаження учнів для молоді віком 10-18 років у вигляді «просторів спілкування» організовано.

«Простори спілкування» створені та функціонують, так/ні		2018	Ні	так		так		Звіт ЦБ управління освіти, сім'ї, молоді та спорту	Управління освіти, сім'ї, молоді та спорту	
---	--	------	----	-----	--	-----	--	--	--	--

3.3.7. Дітьми та молоддю на набережній річок Турунчук та Дністер, паркових зонах населених пунктів громади екологічні рейди «Чисте місто», «Чисте селище», акції «Свіжий подих весни», «Наш сусід – заповідник», «Земля - наш спільний дім», висадка дерев, створення каштанового та дубового розсадників проведено

1) Частка дітей і батьків, які вказали на те, що в районі біля будинку (на відстані не більше 15 хвилин пішої доступності) є місця, де діти можуть перебувати в контакт з природою (сквери, парки, набережні), %	Діти Батьки	2018	75% 68%	78 70		80 75		Матеріали опитування	Управління освіти, сім'ї, молоді та спорту	
2) Частка дітей віком 13-18 років , які вказали на те, що вони приймають участь у благоустрою свого	За віком 13-18 років	2018	32	35		55		Матеріали опитування	Управління освіти, сім'ї, молоді та спорту	

